

SLOVENŠČINA, 5. razred

UČNA TEMA: *Kabarie* – Janja Vidmar

POTEK URE

Mladinski roman z naslovom *Kebarie* je poimenovan po glavni junakinji Kebarie. Deklica Kedi, tako so jo poimenovali njeni domači, živi v romskem naselju in je zelo navezana na svojega dadeta (romski izraz za očeta). Ta ji predstavlja nekakšen simbol pravičnosti in ji daje občutek topline, zaupanja in očetovske ljubezni.

V romskem jeziku Kedi pomeni brati. Deklica bere tekoče, kar pa za njene družinske člane ne velja. Je zelo razigrana, polna domišljije, strpna do svojih sošolcev in zgovorna. Rada pove svoje mnenje ne glede na posledice, ki sledijo. V zgodbi nastopajo še njeni sošolci: Urška, Špela, Ula, Frelih, Aljaž ter učiteljica Erika. Njen romski prijatelj Pužo rad riše, zato si želi postati slikar. Kebi verjame v pravljice, ki ji jih je oče pripovedoval vsak večer. Težko sprejme dejstvo, da očeta ni in da tudi njenega princa na belem konju nikoli ne bo. Težko razume, kako je oče pripovedoval pravljice, čeprav ni znal brati. Ko ji mama pove, da je oče v zaporu, prestrašena razmišlja, da so v zaporu »lopovi, pijanci in cigani«.

Slepo prepričanje, da so na svetu samo dobri ljudje, zlomi neprijeten dogodek, ki se zgodi, ko se romske deklice namažejo z zemljo in se igrajo »umazane ciganke«. Žalost in misel na očeta omili brat Arhim, ko se vrne domov in obljubi, da bo skrbel za družino. Zgodba zajema triindvajset dni, ki so označeni z besedo slovenskega in romskega jezika (npr. ponedeljek/pondiljak, sreda/srida ...). Odvija se v šoli, doma v romskem naselju ter na domu Kedinega sošolca Freliha.

Kdo je Janja Vidmar?

<https://www.youtube.com/watch?v=c6km0UUJHEE>

Preberimo si odlomek iz knjige ...

KEBARIE

Janja Vidmar

Četrtek/Četrto

Žiga je zbolel. Ni ga bilo v šolo. Sošolec Frelj ni imel soseda. Zato je učiteljica Erika razred povabila k igri 'sedež na moji desni je prazen'. Potekala je takole: učenec je na prazen stol ob sebi povabil sošolca. Ta se je presedel.

Njegov stol je ostal prazen. Učenec ob njem je povabil drugega. In tako naprej. Učiteljica Erika je z igro preverjala, kdo je v razredu najmanj priljubljen. Kar je bilo neumno. Tudi brez igre s stoli je bilo jasno, kdo je najmanj priljubljen.

Kedi je začrvičilo v trebuhu. Igra 'sedež na moji desni je prazen' je bila hudobna igra. Želela si je, da bi je bilo čim prej konec.

V učilnici je postalo hrupno kot na gradbišču. Učiteljica Erika je dajala navodila:

»Razmaknite klopi, da bo med presedanjem več prostora! Razvrstite stole po dva in dva!«

In še:

»Ne divjajte! Ne ropotajte s stoli!«

Učenci so divjali in ropotali s stoli.

»Ne prerivajte se!«

Med divjanjem so se prerivali. Elvis je izgubil ravnotežje in padel. Urno se je pobral in porinil Kedi. Tako je prikri solze, ki so se mu ulile.

Kedi se je udarila ob mizo.

»Elvis! Takoj se ji opraviči!« je ukazala učiteljica Erika.

Kedi ni mogla nikogar poriniti. Nikogar ni bilo v njeni bližini. Zato so vsi opazili njene solze. Raje od igre s stoli je imela oštevanje. Ali kazensko nalogo. Učiteljica Erika je z igro vse skupaj še poslabšala. Zato je Kedi pri sebi izbrala učiteljico Eriko za najmanj priljubljeno v razredu. Ko odraste, bo učiteljica, je sklenila. V njenem razredu ne bo nepriljubljenih učencev.

»Pa začnimo!« je zaploskala učiteljica Erika.

Sošolec Frelih je imel na svoji desni prazen stol.

»Sedež na moji desni je prazen!« je zaklical. »Hočem, da na njem sedi ... Aljaž!«

Aljaž se je zmagoslavno presedel. Bil je priljubljen kot predsednik države. Vsak teden ga je na klopi čakalo novo rojstnodnevno vabilo. Predsedniki držav imajo radi predsednike drugih držav. Zato sta na sprehodu s sošolcem Frelihom hodila na čelu vrste. Kedi si namenoma ni zapomnila Frelihovega imena. Tudi on si ni njenega. Nalašč jo je klical Kozlarie. Včasih Kozarie. Toda Kedi je poznala njegovo skrivnost. Nekega jutra je zamudila jutranje varstvo. V garderobi se je preobula v copate. V kotu je sedel sošolec Frelih. Na pamet se je učil narek iz zvezka, da bi bilo pri uri videti, kakor da gladko bere. Bral je zanič. Slabše kot prvošolček. Nikoli ji ni odpustil, da ga je zalotila v kotu garderobe.

Sošolka Urška je domišljavo rekla:

»Sedež na moji desni je prazen. Hočem, da na njem sedi ... Ula!«

Kedi se je zdelo ime Ula neumno. Ula-Bula. Nanj se rima cel kup traparij. Vendar iz imena Ula nihče ni bril norcev. Bila je priljubljena kot predsednica države. Ali kot dobitnica zlate medalje. Dolge lase si je vrgla čez ramo. Na stol ob Urški je sedla veličastno kot na prestol.

»Sedež na moji desni je prazen. Hočem, da na njem sedi ... Luka!«

»Sedež na moji desni je prazen. Hočem, da na njem sedi ... Špela!«

»Sedež na moji desni je prazen. Hočem, da na njem sedi ... Elvis!«

Kedi se je zavrtelo od vstajanja, vzklikanja in premikanja. Špela ji je pohodila nogo. Mogoče namenoma. Nje ni nihče izbral. Sovražila je učiteljico Eriko.

Katero igro so se v razredu igrali v četrtek? Zakaj je učiteljica izbrala to igro?

Kaj pomeni, da je Kedi ob tem začrvičilo v trebuhu?

Kakšna učiteljica bo Kedi, ko odraste? Kako je Frelih klical Kedi?

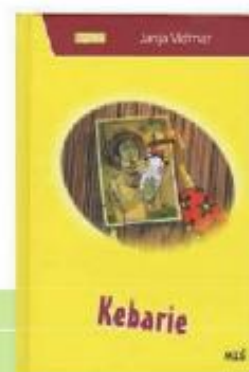
Na kaj nas spominja zven tega vzdevka? Zakaj Frelih ni maral Kedi?

Ali v odlomku izvemo, zakaj je niso marali drugi učenci?

Kako se je počutila Kebarie, ko je nihče ni izbral, da bi sedela poleg njega?

Kako sta se počutila Ula in Aljaž, ki sta bila priljubljena kot predsednika države?

Kdaj ste vi žalostni, jezni, ljubosumni, veseli, ponosni ...? Kaj občutite, kadar vas je strah?

Izposodite si knjigo in izvedeli boste, kaj vse se dogaja Kebarie. Pisateljica Janja Vidmar je za to knjigo dobila nagrado desetnica, knjiga je prejela tudi znak za kakovost otroških in mladinskih knjig zlata hruška.